

Kunnafonisében bɔta kalo o kalo - BP : 24 - Téléphone : 20.21.21.04 Kibaru bugufiyé Bosola Bamako

Mali minisiriñemöḡo kura, Bubu SISE

Minisiriñemöḡo Bubu Sise

Sumeyilu Bubeyi Mayiga kelen kɔ k'ajoyɔrɔ labila, jamanakuntigi Iburahimu Bubakari Keyita ye sariyan° 0317 ta, san 2019 awirilikalo tile 22, ka Bubu Sise sigi k'a ke Mali minisiriñemöḡo kura ye. Bubu Sise ye sɔrɔko dɔnniya kara- mɔgɔba ye.

Bubu Sise bangera Bamako yan, san 1974. A si be san 45 la. A yedugumakalanké Mamadou Konaté tɔgɔlalakɔliso ani Ntomikɔrɔbugu lakɔliso la. A ye cemancekalan ke Alimanjamana ani Emira Arabujamana kan, k'a ta san 1982 la, ka se san 1985 ma.

A ye sanfekalan ke Faransijamana kan, ka sɔrɔkodɔnniya jalaba sɔrɔ yen, n'o ye dɔkitora ye.

Baarako siratige la,

Djnewaribonbakera a jabala fɔlɔ ye, san 2005, n'o ye « Bankimɔnjali » ye. A ye jɔyɔrɔ jenama caman fa yen. A dɔnna kosebɛ Mali kɔnɔ san 2013, a sigilen ka ke iziniw ni dugujukɔrɔnafolomafənwminisiri ye, Umaru Tatamu Li ka gɔfrenaman na. San kelen o kɔ, minisiriyelema kelen, a tora a nɔ na dugujukɔrɔnafolomafənw minisiriya la. Kabini san 2016 zanwuye-kalo tile 16, fo ka se a sigili ma minisiriñemöḡoya la, Bubu Sise tun ye sɔrɔko ni nafoloko minisiri ye.

An'a ka denmisenniya, baara kolo gelen caman bilalen be k'a makɔnɔ. O dɔw ye lakana sabatibaliya, Alize bɛnkan waleyali, baarabilaw ni kalanbaliya lakɔlisow la, adw. Bubu Sise ye furu ke, den fila b'a bolo. Gafekalan ani ntolatan, olu ka di a ye kosebɛ.

Mahamadu Konaté

Gɔferenaman kura minisiriw :

1. Minisiriñemöḡo ani sɔrɔ ni nafoloko minisiri :
Dɔgɔtɔrɔ Bubu Sise
2. Keneya ni hadamadenyakow minisiri :
Misèli Hamala Sidibe
3. Kiiriko ni hadamadenw ka hakew ani faso taamasiyenw lakanani minisiri :
Maliki Kulubali
4. Lakana ni sɔrɔdasi kɔrɔw minisiri Generali Ibarahimu Dahiru Danbelé
5. Mara ni desantaralizasɔn minisiri Bubakari Alifa Ba
6. Faso kana ni jamanadenw lakanani minisiri :
Zeneral Salifu Tarawele
7. Jamana kɔkankow jenaboli ani bolodijɔgɔnma minisiri kɔnɔ :
la,
8. Cebilen Daramé
9. Afiriki ka donjɔgɔnna minisiri : Metiri Baber Gano
10. Ben, lafiya ani fɔkaben minisiri : Lasine Buware
11. Iziniko ni jagoko minisiri : Mohameidi Agi Erilafu
12. Jamana dugukolo labenni an'a kɔnɔmöḡow minisiri : Adama Cemok Jara
13. Sigikafɔ, baarako, ani forobaarako minisiri : Umaru Hamaduni Diko
14. Baarabaw ni baarakeminenko minisiri : Madamu Tarawele Seyinabu Jɔpu

15. Kuranko ni jiko minisiri :
Sanbu Wage

16. Taamakow ani
dugubakonotaamaw minisiri :

Ibarahima Abudulu Li

17. Seko ni dənko minisiri :

Madamu Njayi Aramatulayi Jalo

18. Dugujukoronafolomasenw ni ta-
jiko minisiri :

Madamu Lelenta Hawa Baba Ba

19. Kunnafonifalen, fangabulonw
ce ani goferenaman ka kumalascla :

Yaya Sangarc

20. Numeriki soro ani sinijesigi mi-
nisiri :

Madamu Kamisa Kamara

21. Kenyereyc cakedaw, cakeda
sitininw ni mankanw ani jamana
cakedasigi minisiri :

Madamu Safiya Boli

22. Fanga yelemacen kuraw ani
jerejekuluw ni goferenaman ce mini-
siri :

Amadu Camu

23. Kokanmalidenw minisiri :

Amadu Koyita

24. Diinekow ni bato minisiri :
Cerino Amadu Umaru Hasi Jalo

25. Sene minisiri :

Mulayi Ahamedi Bubakari

26. Denmisena ni farikolopjenaje
minisiri :

Aruna Modibo Turc

27. Sigida n'a lamini, lasaniyali ani
yiriwali kuntaala jan sabatili minisiri

: Huseyini Amiyon Gindo

28. Kalanko minisiri :

Dogotoro Timore Culenta

29. Sanfekalan ni jinini minisiri :

Mahamadu Famanta

30. Baganmara ni monni minisiri :
Dogotoro Kane Worokiya Magiraga

31. Bololabaara ni turismu minisiri

: Madamu Nina Waleti Intalu

32. Muso ni den ani dcnbaya ka
jetaa sabatili minisiri :

Dogotoro Jakitc Ayisata Kasa Tarawele

33. jamana tøgølayørow ni duguko-
loko minisiri :

Aliyuni Badara Berete

34. Soko, dugubaw jøli ani
nøgødemøsow jøli minisiri :

Hama Uludu Sidi Mohamedi Arabi

35. Baarako ni baaradegekalanko
minisiri :

Metiri Zan Kulodi Sidibe

36. Minisirijemøgo demeni minisiri
ka jesin baarakenafoloko ma :

Madamu Bari Awa Sila

37. Jamana sekerteri Kalanko
minisiri demeni kama ka jesin
kafilajekalan sabatili ma :
Musa Bubakari Baf

38. Jamana sekerteri Sene minisiri
demeni kama ka jesin jamana dugu-
kolo labenni ni baarakeminenko ma :
Adama Sangarc

Minisirisow cogoya goferenaman kura kono

Jamanakuntigiso sekerteri zentrali
Mohamedi Beni Barika ye lascli min
ke karidonmekalo tilc 5 san 2019, ka
Dogotoro Bubu Sisc ka goferenaman
kura sigili kofø, a klosira ko mogø kura 17
b'a la, minisiriso kura 3 dayelela, minisiri
10 ma bo u jørow la, 11 jørow falenna k'u
yelema minisiriso werew la, ka mogø 10 la-
bilala ka bo minisiriya la.

Sumeyilu Bubcyi Mayiga ka goferenaman
min cira, o minisi hake tun ye mogø 32
ye ; muso 11 tun b'o la. Dogotoro Bubu
Sisc bilalen alc no na minisirijemøgøya
la, o ye goferenaman kura min sigi, mini-
siri 38 b'o kono ; muso hake y'o la 9 ye.
Minisiri kura hake y'a la mogø 14 ye.
Kenyako ni hadamadenyakow minisiri
kera Miseli Hamala Sidibe ye. Kiri-
ko ni hadamadenw ka hakew ani faso
taamasyenw lakanani minisiri kera Mali-
ki Kulubali ye. Lakana ni sorodasi korow
minisiri kera Zentrali Ibarahimu Dahiru
Danbele ye. Mara ni desantaralizason mi-
nisiri kera Bubakari Alifa Ba ye. Jamana
kokankow jenaboli kera Cebilc Daramé
ye. Politikiton PARÉNA jemøgo y'ale ye.
Asiriki ka donjøgønna minisiri kera Metiri
Baberi Gano ye. Sigikafø, baarako, ani fo-
robabaara minisiri kera Umaru Hamaduni
Dikø ye. Politikiton PSP jemøgo don. Taa-
makow ni dugubakonotaamaw minisiri kera
Ibarahima Abudulu Li ye. Fangabulonw
ce ani siwiliton ni goferenaman ce minisiri
kera Amadu Camu ye. Sigida n'a lamini,
lasaniyali ani yiriwali kuntaala jan minisiri
kei Iluscyini Amiyon Gindo ye. Kalan-
ko minisiri kera Dogotoro Temore Culenta
ye. Sannayelenkalansobaw ni jinini mini-
siri kera Dogotoro Mahamadu Famanta
ye. Sigiyørokow ni dugukolokow mini-
siri kera Aliyuni Badara Berete ye. Soko
ni dugubaw jøli ani dagayørøko minisiri
kera Hama Uludu Sidi Mohamedi Arabi ye.
Minisiriso kura 3 dayelela

Minisiri 14 minnu koføra sanfe, do farala
olu kan. Minisirijemøgo ani soro ni nafol-
oko minisiri, o demeni minisiri do sugan-
dira ka jesin faso ka baarakenafoloko ma.
O kera Madamu Bari Awuwa Sila ye. Ka
kalanko minisiri demeni sekerteri do su-
gandi ka jesin kanfilajekalan jetaa ma. O
kera Musa Bubakari Ba ye. Ka sene minisiri
demeni sekerteri do fana sugandi ka jesin
jamana dugukolo labenni ni baarakeminenko
ma. O kera Adama Sangarc ye.
Minisiri 10 tora u jørow la
Dogotoro Bubu Sisc min sugandira jama-
nakuntig fe ka ke minisirijemøgo ye, o
jøyøro, in farala alc ka soro ni nafoloko

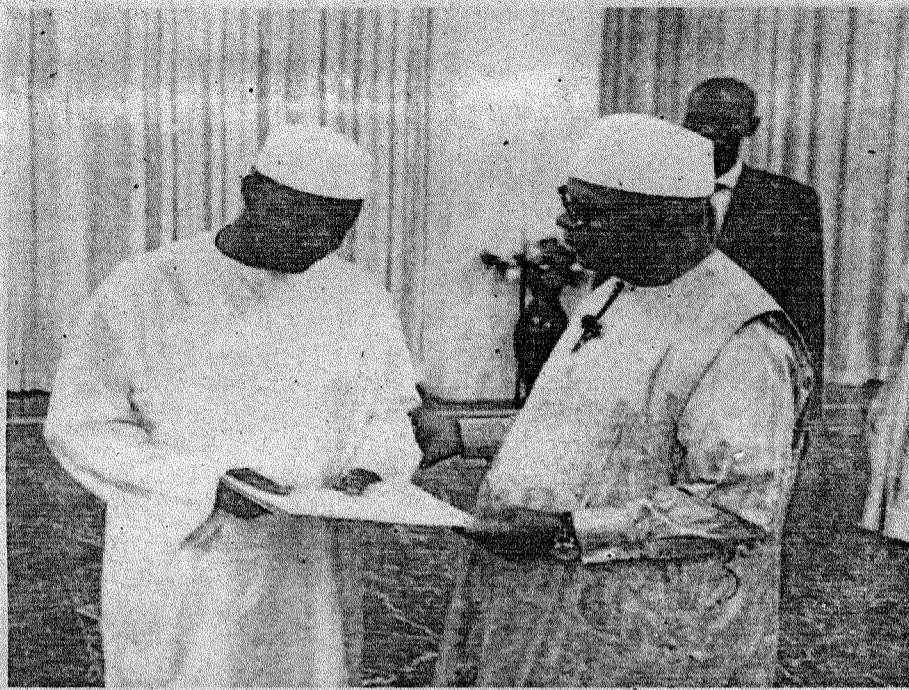
jøyøro kan. A tun y'o ye sanni a be sugan-
di ka bila minisirijemøgøya la. Zentrali
Salisu Tarawele ma bo basigi ni siwiliw
lakanani minisiriya la, Adama Cemøgo Jara
ma bo jamana dugukolo labenni ni jamana
könömøgøw minisiriya la. Madamu, Ta-
rawele Scyinabu Jøpu b'a no na baarabaw ni
baarakeminenko minisiriya la. Sanbu Wage
b'a no na kuranko ni jiko minisiriya la. Scko
ni dənko minisiri yc Madamu Njayi Arama-
tulayi Jalo ye halibi. Madamu Lelenta Hawa
Baba Ba fana ye dugujukoronafolomasenw
ni tajiko minisiri yc.

Diinekow minisiriya be Cerino Amadu
Umaru Hasi Jalo bolo tuguni. Baganma-
ra ni monni minisiriya fana b'a tigi koro
Madamu Kane Dogotoro Worokiya Magi-
raga bolo. Bololabaara ni turismu mini-
siri Madamu Nina Waleti Intalu b'a no na.
Muso ni den ani dcnbaya ka jetaa minisiri
ya be Madamu Jakitc Dogotoro Ayisata
Kasa Tarawele bolo kokura. Nin minisiri
kofølen ninnu si jøyøro ma salen Dogotoro
Bubu Sisc ka goferenaman kura in kono.
Minisiri 11 yelemanea minisiriso werew la
O minisiri yelemanenw do ye Hamadu
Konate ye. Ale bilala jøgøndeme ni faanta-
nya keleli minisirso kunna. Ben, lafiya ani
føkaben dira Lasine Buware ma, ka izin-
ko ni jagoko minisirisò di Mohamedi Agi
Erlasu ma. Kumajøgønya, goferenaman
ni fangabulonw ce ani goferenaman ka ku-
malascla kera Yaya Sangarc ye. Numeriki
soro ni sinijesigi minisiriso dira Madamu
Kamisa Kamara ma ; kenyereyc cakedaw,
cakeda sitininw ni mankanw ani jamana
cakedasigiko minisiriso dira Madamu Sa-
fiya Boli ma, ka kokanmalidenw minisiri-
so di Amadu Koyita ma. Mulayi Ahamedi
Bubakari bilala sene minisiriso kunna,
ka Aruna Modibo Turc bila denmisena
ni farikolopjenaje minisiriso kunna.

Baarako ni baaradegekalanko minisiri
dira Metiri Zan Kulodi Sidibe ma.
Mogø 10 labilala ka bo minisiriya la
Mogø minnu bilala, olu ye Cenan Kulubali,
Cemøgo Sangarc, Dogotoro Nango Danbele,
Abinu Teme, Asetu Funè Samake Migan,
Madamu Keyita Ayida Nbo, Zumana Mori Ku-
lubali, Madamu Jara Araki Tala, Sanba Usu-
mani So ani Ali Ihasani Agi Ahamedi Musa.
An b'a klosi, ko minisiriso døw cira ka
bo jøgøn na, k'u ke u damana minisiriso
ye, walima ka sara minisiriso werew kan.

Dokala Yusufu Jara

Sariyasunba yelemanikomite mog faamuyalenbaw ka baara kuncera

Makan Musa Sisoko y'u ka sèben labennen di jamanakuntigi ma

Mogo faamuyalenbaw ka baarakejekulu min sigira senkan walasa ka yeleima don jamana sariyasunba la, o jemogo, karamogoba Makan Musa Siso-ko y'a jira k'u tilala u ka baara la. O la, a taara u ka baara kelen seben di jamanakuntigi ma. Sa-riyasunba yelemanikomite mogo faamuyalenbaw yc baara min ke, o yc ka sariyasunba were laben min bora korelon kono, min bena dajira jamanadcnw ma, a be welc sariyasunba jebilaporoze. A jirala k'a fo ko sariyasunba min labenna san 1992 seburuyckalo tile 25, n'o dc ban kunna sisan, o korela, fije daw yera a kono ani dasabaliya daw bawo jamana kunko caman poyira bi a ma kuma minnu kan. I n'a fo Alize benkan, ani yelema minnu donna jamana kono, k'a sababu ke mara kecogo ni fanga taabolo kuraw yc ani waatiyelema kololow fo ka sc dije taabolo kuraw yc. Maliden caman, jekuluw ni tonw, olu bee hakilila jirina walasa k'u don sa-riyasunba kura in kono. Seben in dirajamanakuntigi ma ntenendon awirilikalo tile folo, akera dunanw bisimilalisoba kono, Bamako yan. Minisirijemogo tun b'a kene kan ani minisiri caman., ka fara jamanakunigi masurunnamogo caman kan. Mogo faamuyalen ninnu ma kalo saba ke baara in na. U tun ye mogo tan ni kelen yc, muso sila tun b'u la. Dakun tan ni duuru b'u ka baara in kono. Karamogoba Makan Musa Siso-ko y'a dadon o dakun ninnu na, k'u jeso jamanakuntigi yc.

Jamana in korelon n'a danbc, jamanadcnw ka hakew n'u ka ketaw ani dije taabolo kura daw, i n'a fofuru ni du sabatili, sigida n'a lamini lakanani, waatiyelema kunbenniseerew ani dansenw suguya caya lakanani, olu bee dantigelon be sariyasunba kura in kono. Dakun were b'a kono, o be boli jamana sangabulonw kan. Olu be lataama cogo min, u kunti-lennaw ani beu se ka jogen dasa cogo min k'olu dantige. Jamanakuntigi ni minisirijemogo joyoro n'u danyoro fanga bo-

---

Depitebulon ka awiri

Depitebulon ka awirilikalo laje sigira ntenendon wula fe, kalo tile folo, san 2019. Tile 90 kono, depitew be poroze 60 segesegé, ka ben u kan. Poroze belebele fila b'o poroze ninnu na, i n'a fo ben sabatili poroze ani sariyasunba yelemani poroze. Laje in jemogoya tun be depitebulon peresidan bolo, wasaden Isiyaka Sidibc. Minisirijemogo Sumeylu Bubeyi Mayiga, goferenaman minisiriw, lasigidew, sorodasijemogow ani mogoba caman werew tun b'a kene kan. Wasaden Isiyaka Sidibc ka dantigeli kono, a y'a jini sanga 1 taasibila ka ke ka nesin mogo sagaleny ma jamana kono, minnu kera kojugubakelaw fe Juwara, Ogosagu, Bulikesu, Sibi ani Kulukoro sorodasiw dagayoro la. A y'a jira ko kojugubakelaw ka wale cejugu ninnu kun te fosi ye ni ben sabatiliwalew donni te ngalaina na. Nka u tena se cogoya si la ka Mali ka cesiri ke fu ye. Depitebulon b'o waluya ninnu kon, wa a be

lili siratige la, o bee dantigera. Depitebulon bolen kɔ yen, bulonba were bena sigi senkan, o be wele senabulon, senateriw be sigi o kono, o ye sigida lakodonnenw togolabulonba ye. Tungarankew, laadalajemogow, jamana cebaw n'a musobaw a danbctigiw an'a denmisen kunkenew, olu be sigi o bulon filannan in kono. Peresidansigi kuntaala, furancelafangako sigili, o baaraw taabolow dantigera a kono. Sariyako siratige la, jamana kiiritigebulonba, sariyasunba lasasalibulon, olu joyoro kura n'u lataamacogo kura, olu dantigera ani ka jamana nafolokow jatebəbulon sigili boloda, ka keje Iyemowa/UEMOA jamanaw ka sariya ma, sariyasunba kura in y'o dantige. Jamanaden ka se ka wuli k'a naniya jira sariyasunba lasasalibulon na kiiri siri kan ko kerenkerennenw kan, o dagara sariyasunba kura in kono. Ko werew bolodalen be sariyasunba kura in kono, i n'a fowoteko baaraw labencogo juman jelenya ni tilenneny la. Desantaralizason n'o ye marabolosigi ye, o taabolo kuraw fo ka taa se marabolow kolatigejekuluw welecogo kura ma, ninnu bee bolodara kura ye.

Fangaba dili sigida lakodonnenu ma, ukasck' u yere marakopuman u sago la, ka keje jamana sa-riyaw ma, k'u ka lenpow n'u ka saalenw sigi u sago la, k'u kani u sago la, k'u don yirilibaaraw sabatili dase, o kecogow dantigera. Karamogoba Makan Musa Sisoko y'a ka baaraw kunce ni lapini do ye. A y'a jini jamanakuntigi se baaraw daminena cogo min, n'o ye jamanaden bee hakilila farali n̄egon kan fasokola, a ka laban n'o hakilila ke-llen in ye so ka taa se a dan na. O kofe, jamanakuntigi fana ye kumia ta, ka Makan Musa Siso-ko na baarakeloggow so, k'u walejumandon, u ka cesiri n'u ka fasokamu na. Jamanadenw y'a faamuyali min ke ko yelema ka-kan ka don sariyasunba la, a ko o benna a ma. Jamana nafolokow jatcbobulon sigili bolodali ani laadalajemogow, i n'a fo dugutigiw, diinejemogow, donnikelaw, danbetigiw ni pamakalaw, joyerew dili olu ma senabulon keno, o fana beina a ma, bawo sigi geleya n'a hercko bee bejenabo olu de se an ka jamana keno.

Isa Danbelé Mahamadu Konta

Depitebulon ka áwirilikalo lajé bē boli dakun belebele fila kan

Depitebulon ka awirilikalo laje sigira ntenendon wula fe, kalo tile fəlo, san 2019. Tile 90 kono, depitew be poroze 60 səgesəge, ka ben u kan. Poroze belebele fila b'o poroze ninnu na, i n'a fo ben sabatili poroze ani sariyasunba yelemani poroze. Laje in pəməgoya tun be depitebulon peresidan bolo, wasaden Isiyaka Sidibe. Minisiriñeməgo Sumeyilu Bubeyi Mayiga, gəferenaman minisiriw, lasigidenw, sərədasipəməgəw ani məgəba caman wərew tun b'a kene kan. Wasaden Isiyaka Sidibe ka dantigelikono, a y'a nini sanga l taasibila ka ke ka nesin məgo fagalenw ma jamana kono, minnu kera kojugubakelaw fe Juwara, Ogosagu, Bulikesu, Sibi ani Kulukoro sərədasiw dagayorla. A y'a jira ko kojugubakelaw ka walecəjugu ninnu kun te fosi ye ni ben sabatiliwalew donni te ngalama na. Nka u tena se cogoya si la ka Mali ka cesiri ke fu ye. Depitebulon b'o waleya ninnu kən, wə a be

Tile 90 kono, depitew ye poroze 60 segesege, ka ben u kan.

feere bee lajelen tige walasa ben ni
lafiya ka sabati Mali kōnō. Kalanko
be geleya min kōnō bi, k'a sababu
ke lakolikaramögow ka baarabilaw
ye, a da sera o fana ma. A y'a jini
gōferenaman ni lakolikaramögow
lafasaliton fr, u k'u jilaja ka ben wa-
lala lakolisan kana tijne, denmisew
ka sinijesigi kana don boggó la. Ja-
manakutigi ye feere minnu tige ka
fanga sinamatōnw wele u ka sigi

ka kuma, ka benbaliya dabila, ka baara ke jı̄ogon' se, a y'o foli ke. O kofe, a y'a jira ko depitebulon ka seqesegeliw be se sariyasunba kura poroze fana ma. O be. sebekoro seqesegé, k'a ke jamanaden bee lajelon sago ye.

Masa Sidibe
Mahamadu Kenta

I te siya si sɔrɔ Mali kɔnɔ, min ye baara in kelen kɛbaga ye

Nc bena kuma, ka jininkali ke. Ni mɔgɔ min sagara, a be fo ko Dɔgɔnɔw no don, walima ko fulaw no don. Yala fulaw be sc k'u to bagangen na ka kelekemarisabaw sɔrɔ cogo di ? Dɔgɔnɔw fana be sc k'u to sene na, ka kelekemarisabaw sɔrɔ cogo di ? Mɔgɔsaga in ka nejini. Kabini Alà ye dije da, Manden kɔnɔ siyaw sigilen don ka tenkun nɔgɔn na. Dɔw yc cikelaw yc, dɔw yc bagan-maralaw yc, dɔw yc monnikelaw yc. Dɔw yere be nin baara bee ke. I te siya si sɔrɔ Mali kɔnɔ, min ye baara nin kelen kebaa yc. Siya sen o sen be Mali kono, numuw, garankw, jeliw, ani jagokelaw b'u la. A laban ka n'a yc, k'o jamana sirila a nejugu kan, o be mɔgɔ dabali ban. Kasɔrɔ fulamuso be dɔgɔnɔce kun furu la, dɔgɔnɔmuso be fulake kun furu la, bosomuso be fulake kun furu la. Yala olu be son ka fujunun ka marisaw ta nɔgɔn kama cogo di, ka nɔgɔn daji, kum t'a la ? Sanni an k'a ke kumalankolonfɔ yc nɔgɔn ma ten, an t'a ko nejini wa ? N'i yc sigijɔgɔn bilato yc nɔgɔn na kelle sira kan nin cogo la,

fen do be sɔrɔ ji jukɔrɔ. Ni fen y'i sen sɔgɔ ji jukɔrɔ, n'i ma i bolo ke ka ji jukɔrɔla momɔ i t'o sidɔn de. Bi, mɔgɔsagaba gansan min be ka ke Mali kɔnɔ, o b'a jira ko bimogɔw ka surun waraw la. An kɔscginnna baganya ma. Danfara t'an ni waraw ce tuguni. A be se ka fo anw ma bi, k'an ye « kɔnɔ te, wara te » yc. O wara suguya be Kɔnɔwari tukɔnɔnaw na. A be wele ko, ntansarantaflo. Sen fila b'a la. A kukala b'i n'a fo jakuma ta cogoya. Ntansarantafo dɔw fari ka fin, dɔw ka je, dɔw fari kalankalannen don.

Nin mɔgɔsagaba min file Mali kɔnɔ bi, an ka fara faamaw kan, k'a ko nejini. Ni faamaw yere b'a ko jukɔrɔ, a fo an tena o dɔn. O man fis a k'an sigi ko « Zan y'a don tan, Dolo y'a bo tan, Npiye y'a to bee tijé ». Zan ni Dolo ani Npiye dun ye muso kclen denw ye ka da nɔgɔn kan.

Malidèn, an ka tijé fo nɔgɔn ye. Fosi te Mali demokarasisfanga kɔnɔ an ni nɔgɔn ce bi, ni nkalon te. Mali fan kclen mɔgɔw be jini ka faga ka ban k'an to Bamako

yan. Yerenegen dan ye tiga jeninni yc buguncɔ sanse. N'i yc Bamako ketɔ ye ka balo sɔrɔ ka dun, sene dc be sc ka ke wulakɔnɔduguw la. Ni dadigi kera senekelaw ni bagan-maralaw la, kɔngɔ bena jamana fan bee labo. N'an ma dabali tige joona, mɔgɔ do sigilen don, i be wuli de. N'i y'a yc duguba ka di, o sababu ye wulakɔnɔbaaraw nafa yc. I ka mangasa te sc ka fo balo fecreta la k'f sigilen to a kɔnɔ tcn. I be balo de san a senekelaw fe k'a lafa. N'o senekelaw fagali

kow danna kumamugu gansan ma, i n'a fo a da tena sc an yere ma dugubaw kɔnɔ. An be k'an sigi a ko kɔrɔ, k'a laje ten. N'a dun tora nin cogo la, digi mana ke wulakɔnɔmɔgɔw la, a da bera se dugubakɔnɔmɔgɔw ma. Wa ni an ma wuli an wulituma na, don bera hali an tena se ka sceli misiriw kɔnɔ k'a sababu ke dansagonmɔgɔw yc. O y'an juguw ka lajini sabatilen ye. N'i ye sigijɔgɔnkele bantɔ yc, o b'a sɔrɔ an sonna nɔgɔn ta ma. Wa n'an ma popapokumaw dabila an ni nɔgɔn ce, siga t'a la an ma sigi ni ko o ko yc, o bee bera an sɔrɔ jamana in kɔnɔ. An ka nsana dɔ b'a fo ko, "a' yc n ben a la, i be dan ke; nka a' yc n ben n yere la, i te dan ke de". Mali fasodenjugu ka ca ni fasodenpuman yc bi. Maliden tun b'a fo fo, ko saya ka fisa malo yc; nka bi, anw be jo maloya kɔrɔ. Dijemaa be jini ka tige Malidenw na, k'a sababu ke senkolaw ka fasodenjuguya yc.

Yaya Mariko ka bɔ Senu
Medini Weréda la Bamako

San 2019 jumadon do marisikalo tile 8 benna dije musow tɔgɔladon wulikajɔ ma

Nin ye ko kɔrɔ ye dije kɔnɔ ; ko kura te. Ne te sebemɔgɔ yc, ko n suma be ben n kclen ma. Ne be Mali musow fo k'u walejumandɔn. Juma yc don barikama yc. Marisikalo tile 8 benna o don in ma pinan. Ala k'o barika don musow la, ka si ni kene ya di u ma. Ala ka san 2020 marisikalo tile 8 jira an ni dije musow la. An b'a dɔn, ko doni be musow kun, min ka girin kosebe. Ala dc b'u deme. An cew fana ka fara u kan. Mɔgɔ kclen te se ko la. Hakiliw be nɔgɔn dafa. Musow be yen, minnu jɔlén be dutigijɔyɔrɔw la.

A be jini ka ke laada ye ne bolo, san o san ni marisikalo tile 8 sera, ne be foli ni tanuni lasc musow ma ni bataki yc. Ne sekɔrɔ ye dugawu ye ; nka a minɛbaa ye Ala yc. O temenen kɔfɔ, ne y'a kɔlɔsi, ko damandaw kelen be furusayɔrɔw ye bi kosebe. An be don min na, ni muso fen o fen taara damanda la, tonbolomaw be furukurunni (furudennin) wajibya o kan. U b'i di ce were ma furu la yanni i kɔscginni ce. Muso min mana son o ma, u b'u jo o kunko bee kɔrɔ fo k'o bɔ o damanda la don min na. Nka n'i ma son furukurunni ma, ko o ko mana i sɔrɔ damanda la yen, o y'i kclen kunko yc, tonbolomaw da te don o la. Ni muso n'o ce in ma se ka ben ko la, furu be sa, a be di ce were ma yen tuguni. N'a yelemana damanda were la, o b'o cogo kclen na. Jatemine na, ni furukurunni diyara muso min na a nejma, i k'a dɔn o seginto te u ka dugu la tuguni de. A furuce min be yen, o ne te da a kan joona.

Ni ce min fara taara damanda la, a b'o cogo kclen na. A be muso do ta furukurunni na sanni a kɔscginwaati ce. O fana furumuso

be to jani na a kɔ u ka dugu la. Ko suguya bee bennet don damandaw la. U b'a bee penabɔ u ni nɔgɔn ce u yere ka sariya siglcnw kɔnɔ.

Nin kera Bamako ce musosilatigi dɔ yc, min tun taalen be damanda dɔ la. A ye furukurunni ke o damanda in na. Don dɔ susf, a muso kclen y'i to Bamako a kɔ a ka denbaya kɔnɔ yan, k'a wele telefoni na. O waati y'a sɔrɔ a ce bɔlen don, a be k'a ko nejen kɔnɔ. A ye furukurunni min ke, o muso in tun be so kɔnɔ. Muso ye telefoni ta ka jaabili ke, ko sun nin dugutila ba in na, a te jen n'a ye muso were k'a ce wele. Ce in tun ma deli k'a fo a muso kura in yc, ko furumuso b'a bolo u ka dugu la, sanko muso filia. Ce furumuso min tun yc wc-

lcli ke, o ye kuma nɔfɔ a sinamuso yc. Dugu jelen, u ye ce muso fo laben, o ka taa a ko sisile. O taara a sɔrɔ a fora cogo min na, a b'o cogo la. Ala ka hakili juman di cew ni musow ma, nin damandalatako in na. O hukumu kɔnɔ, ne be jininkali ke lamenbaajekulu la. Aw hakilila ye jumen yc furucɛw ni furumusow ka damandalataa la, min b'a to an ka furuw na bɔ kari la ka ntenen sɔrɔ?

Faraban Balo ka bɔ Fuladugu-Kɔtuba,
Kita mara la

Cikelaw ka sɔrɔ yiriwada do kun bora

Awirilikalo tile fofo ka taa se a tile duuru ma, cakeda kura dɔ y'i kanbɔ jama ma. Cakeda kura in be wele ko : sama pugujilama. Wele in jɛsinnen tun be jama kulu min ma, o yc jekulu fen o fen be Mali kɔnɔ ni o jɛsinnen be sene ma, a dɔgɔmannin fara a kumbaba kan, olu de ko don. Tijé na jekuluw ye wele jaabi. Nin jamalaje in kera Bamako. Cakeda kura in ye baro sigi n'a ka jamakuluw welelénw ye fen saba kan.

Farasinnɔgɔ izini be min dilan Tubabu nɔgɔ saraman

Bagaji min te kasara lasc hadadden ma.

Farasinnɔgɔ : be b'a dɔn ko farasinnɔgɔ ye fen min yc, nɛfɔli were te o la. Ninigali be yɔrɔ min na, yala anw cikelaw be fen minnu lasc forow la, o bee ye nɔgɔ lakika ye wa ? N'i y'e laje fen caman dc be yen, min te nɔgɔ yc. Farasinnɔgɔ min be bɔ izini kɔnɔ, n'i ko i be a nɛfɔ cogo o cogo i be tile gan c ni lamensaga la. Mankutu

min be se ka bɔ a la, o ye k'a sisile, min ye lakalili kɔ dan ye.

Nɔgɔ Sarama : min be se ka fo o la, o ye suman be baara min ke walasa nɔgɔ in k'a nafa, dɔ de be bɔ o baara fanga la, nka Suman be a ka nafa sɔrɔ fo ka senekela wasa. O fana, ni sisileli te, da te se k'a lakali ka se a dan na.

Senekefɛn w tijenisenw : i n'a fo kaba ni kɔori, oluw be kele ni bagaji min yc, o dilanna o ntumu dama dc kama, a te fijen si bila fen janama si la foro kɔnɔ, jango ka se hadamaden ma. Ha ! nteri kibaru kalannaw, kabako be yan dc. N'a ka di i yc, i be bagajii in nene a te foyi si ke i la. Nka n'a ye tumu sɔrɔ, a be ntumu faga, ntumu sato be ji min bɔ, o be ke bagaji ye min be a nɔngɔnna ntumu kele.

« Ko, yanni i ka kaba fenba fofo-nɔna mi y'an sama i ka kaba o dc la ». Min be se ka fo kibaru kalanbagaw yc, sene be ke Mali yɔrɔ o yɔrɔ, sama pugujilaman kulu hamina ni Mali cikelaw yc ; O hamid wolola min na o dc file. Cakeda kura n'a

tɔgɔ yc sama pugujilaman kulu yc, o ye cidebila jamana fan bee se sene be ke yɔrɔ o yɔrɔ k'o togoda lasigiden. N'i be jamana fan min fe a jini kà lasigiden yɔrɔdɔn, a be sama pugujilaman kulu walancalan i yc.

Ne be kibaru sebenbagaw, kalanbagaw ani a baarakela bee fo.

Modesi Balo

Politikikene : K'a fo politikiton ma fanganiniton, o y'a koro nagasilen ye

Politikiton, n'an ko a ma fana ko paritipolitiki, k'a fo o ma fanganiniton, o y'a koro nagasilen ye bawo, a koro man kan ka dan fanganini dama ye. Mali sariyaw ye koro min di politikiton ma kabini san 1991, tōncamanko dagalen kō, o ka bon ka teme fanganini kan. Mali politikitonw ka sariya y'a jira ko partiye fasodenw jematon ye, fasoden minnu hakilila n'u ḥaniya ye kelen ye jamanadenw ka jenamaya sabaticogo kan. O la, u be demokarasi feerew tige, ka fanga jini, k'u lanini walcy. Demokarasi

feerew donnī tōndenw se, o dc yc baara kolomayorō ye. Baara kolomayorō fōlō fana ye hakililabaara ye. Hakililabaara, o fana sinsinnan fōlō ye kalan ye. Jamanadenw ka jenamaya sabaticogo hakilila be dantige parti se. O be bo jama hakilila jinini kō. Tōndenw ka kan ka lafaamuya jamanadenw ka jenamaya sabaticogo hakilila la, k'o sebekoro dōn, ka sōrō k'o lasc jamanaden tow ma. O lascli jamanaden tow ma, o ye jamajini hakilila ye. Jama jinini hakilila, demokarasi kō, o te ke ni muru ni marifa ni fanganinsin ye. O be ke ni

nogonlafaamuya dc ye, sigikafō kō, kumajogonya kō. Fanga min mana bo o kō, a be fo o ma jemufanga, o dc yc demokarasi ye. O kōfē, fanganini hakilila be gere. Demokarasi kō, fanganini hakilila be teme wote siraw se. Wote nafa, tōndenw ka kan k'o dōn. Wote kecogo sariyaw, u ka kan k'o dōn. Jama labccogo ka taa wote, o feerew n'a sariyaw, u ka kan k'o dōn. Fanga be sōrō cogo min ni wote ye, u ka kan k'o dōn. O mana bo yen, fanga bolicogo hakililaw, tōndenw ka kan k'o dōn. Bakurubafō la, an be sc k'a fo ko politikikele te dōwēre

ye hakililakelē kō. O hakililakelē fana yc suguya duuru ye : Jama hakililajini, jamanadenw ka jenamaya sabaticogo hakilila, jamajini hakilila, ani fanga bolicogo hakilila. An ka duw kō, kinw kō, duguw kō, sigidaw la, jamanā kō, politiki baara mana ke ka hakililabaara senbo a la, k'a to to namara, juguya, sonyali ni tojoni ye, o te demokarasi taabolo ye, o te petaa sira ye.

Mahamadu Konta

San 2019 sene kanpaji sabatili feerew sōrōla

Sene kolatigejekulu mogow be baara la, ka baara kelenw segesenge ani ka nataw boloda

Jamakuntigi Ibarimu Bubakari Kcyita haminanko do yc, Mali ka scbaaya sōrō sene na yanni san 2023 ce. O koson, aye sariya damado sigi senkan cike yiriwali kama, o sariya ninnu be tali ke pedcya (PDA), o jesinnen be senekoyoroko feerew jinini ma ani peniza (PNISA), o jesinnen be sene musakako feerew jinini ma. O hukumu kelen in kō, alamisadōn, marisikalo tilc 21, san 2019, sene minisiriso cakedaw ye lajekene sigi u yere ka cakeyoro la Bamako. Laje in kun tun ye ka kanpaji temenen baara fesefese n'o ye san 2018 kanpaji ye, ka san 2019 sene kanpaji sabatili feerew dantige ani k'a san filā nataw nebila baa raw hakilina ta n'o ye san 2020 ni 2021 ye.

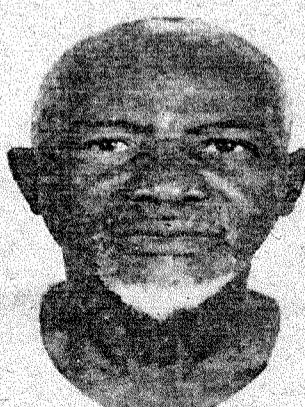
Kene in nemogo ya tun be sene minisiri dōgotoro Nango Danbele bolo. A y'a jira ko Mali sōrō fan-

lasa ka san 2019 kanpaji sabatili feerew dantige.

O temenen, minisiri y'a jira ko san 2018/2019 kanpaji senefenw

Mohamed Z Jawara
Siyaka Sogoba

Mananin

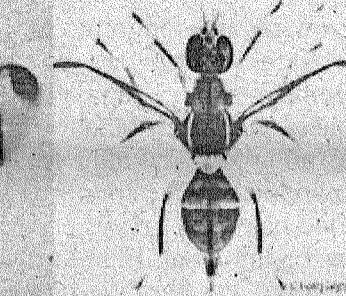
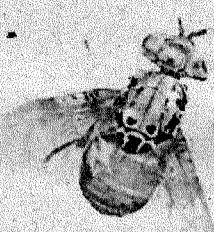

Mananin, fendonmananin, sogo, jége, nafew, minenw, fen bee be sc ka don mananin in kō. Mananin ye foroko ye, bōre don. A

be mako je. A bilala nasantasa ni nasanscegi no na, hali minen werew. Bee ko mananin nana olu laasiya. Mananin kera mogo laasiyalan ye, mogow laasiyabaga. A finmannin ka ca, n'o te, je be do b'a la, jemān, bilenman, nereeman, a bee do. Mananin y'a ka baara ke. A jensemma ka se yoro bee la, forow, kungow, kungokolonw, jiriw, jiwi, jijukorowlaw, gejikorowlaw... Yoro te, a ye min to, fo ni hakili ma se min ma. A nana min kama, mogow ko o ye olu lasiyali ye. Hakili ma minnu labo bérébere olu be u jo fe.

Daramani Tarawele

Mangoro tijne dimogow keleli

Seratitisi

Bakitorosera

Mangoro ka kan ka tanga a tijenisen caman ma, min b'a to mangorotigw ka se ka nasa soro u ka baara la. Afiriki tilebinyansfan fe, a kolsira ko mangoro tijeta dc fanga ka bon yen kosebe, k'a sababu ke dimogow ye. O dimogow ka ca sokonemangorow la cogo min na, u ka ca mangoroforow yere kono ten. Mangoro tijne dimogow suguya do be yen, min buruju bora Sirilanka jamana na. U b'a wele « bakitorosera enfadensi ». A yeko folo Afiriki kono, o kera san 2003 waati la Afiriki korenyansfan fe. O kose a ye Benen jamana lasoro Afiriki tilebinyansfan fe san 2004 waati la. Mangoroscere cakeda

min tubabukan daje surun ye (IITA), a de folo y'a kolsi. A ye tijeni caman don o kun Benen. Kerenkerennnya la, dimogow suguya minnu be wle seratitisi kosira ani bakitorosera enfadensi, olu ye dadigi mangorow la. Mangoroko kanpanji daminewaati la, u ka bin tun te 10% bo; nka kanpanji be taa kunce waati min na, u ka bin sera 80% ma. Lajine ni Mali kono, dimogow ninnu ka jugu mangoro suguya minnu ma kosebe, o ye iriwin, ameli, elidon, kenti ani keyiti ye. O mangoro ninnu de be se joona. Tijeni min be don olu la, o be 40% bo mangoroko kanpanji cemance la. Nka mangoro minnu te se joona, i n'a fo borkisi, o tijeta be se 60% ma.

Mangoro tijne dimogow be mangoroden dun ani k'a soga ka fonda a kono. Tuma dow yere la i te tijeda kolsi mangorodenw na. U be toli doonin-doonin. N'i y'u doni ka taa jamana kokan Nansarala feecli kama, u mana segesge mansinw na yen, i be bone i ka mangoroden caman na. Tuma dow yere la yenkaw be ban i ka mangoro bee la. San o san mangoro tijne dimogow be se ka mangoro konteneri kelen tijne Afiriki mogow dow ye. Nansaraw dun mana sen kolon mine i bolo kabini batondankan na, walima pankurunjiginkene na, u b'a jeni, walima k'i lasegin i ka jamana kan n'a ye. O walcyia in ye mangoroscere caman ka nafol daji.

Mangoro dun ye Afiriki tilebinyansfan nafolosorfenw do ye.

Hali mangorojamanaw yere kono dan t'u ka tijeni na dimogow fe. Mangoro joyor ka bon dumuniko la. Balodese fe, segenbaatodu caman balo sanba be ke mangoro ye. Kerenkerennnya la wulakonoduguw la. Dimogow suguya minnu be mangorow tijne Nin kunnafoniseben in kono, an da bena se dimogow suguyaw ma, minnu ka jugu mangoro ma; o dimogow ninnu ka jenamaya kecogo ani dimogow keleli feerew ma. A kolsira, ko dimogow suguya 4.500 de lakodonna dije kono. Olu la 250 be tijeni ke. Afiriki tilebinyansfan fe, dimogow be yelema caman ke u ka jenamaya kuntaala kono. Dimogow suguya 12 kolsira Mali kono. Afiriki tilebinyansfan fe, minnu ka jugu mangoro ma; nka sila b'olu cela, olu fana ka tijeni ye danteme ye. Kelen be wele seratitisi kosira, to kelen ye bakitorosera enfadensi ye.

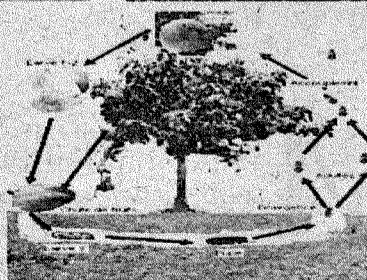
Dokola Yusufu Jara

Dimogow ka jenamaya kecogo

Dimogow n'u bonnaw ka jenamaya kecogo ye kelen ye. Musomanw de be jiriden monenw soga ka faw da u kono. O jiridenw be ke fansow ye. N'o jiridenw tolila ka bin duguma, tile 2 fo 3 kuntaala kono, faw be toro. Denw be balo jiriden tolilonw na tile 5 fo 10 kuntaala kono sanni u ka bo kenema. Dimogodenw torolen be dumuni min ke, o de be jiridenw tolili senateliya, n'u be bin duguma. O waati bee b'a soro dimogodenw ntumulama don. U be bo mangoro kono ka dingi senni ka don o kono, ka tile 9 fo 10 ke yen. Ntumuya sarati mana dafa, u be yelema ka ke dimogow ye ka pan ka taa dumunipini na. Dimogow cew ni musow be soro ka jognon nini. Ni musomanw gosira olu be jiriden werew jini k'u soga k'u faw da olu kono tuguni. Dimogoden ntumulama yelemanen ka ke dimogow ye, n'a bora dingi kono, a si kuntaala dimogoya la, o b'a ta tile 40 na ka se 60 ma.

Dimogow ka tijenino be don mangoro la cogo di ?

A damine na, i be tomi finmanniw ye mangoroden na. Olu de ye mangoroden soga daw ye dimogow fe ka faw da u kono. Tuma dow la, i b'a soro necn jalan don mangoroden kan. N'i y'o mangoroden ninnu datige, i be tolisiraninw ye a kono; walima no finmanw. O b'a soro faw torola, dimogodenw ntumulama b'a kono. O be mangoroden monni sennateliya. Mangoroden kokanna be npeson ani k'a fari ye yelema. Mangoroden be soro ka bin duguma, ka toli kosebe. Mangoro suguya minnu te se joona, i n'a fo keyiti, kenti ani borkisi, dimogow ka jugu olu de ma kosebe. Mangorotigi be se ka bone 60% la a ka mangoro la, n'a ma a ka mangorow surake a tuma na.

Benefunti nafa ka bon

Benefunti nafa ka bon ce ni muso bee ma

Benefunti t'an ka jamana jiriden yen, nka malidenw be ka girin a kan bi, ka da a nafa kan. A be bo jamana minnu kan ka na an fe yan, olu ye Makanjamana, Endonesi, Maroku, Alizeri, ani Alimanjamana ye. A kilo kelen be scere sefawari 2000, minnu be mananninw kono, olu be scere keme-keme. Benefunti be sene tuma bee san kono.

Folo, musow de tun sominen b'a la, sango Bamako musow, nka bi, cew fana donna a la. Musow b'a wuli k'a min, u b'a ke u ka minsenw na, dute, moni ani seri, k'a b'u ka musoya sankorota. O bolen k'o yen, dow b'a fo k'a be jindimi surake. N'i degunned don, n'i dusu tijen don, n'i timinan ka go, benefunti b'i walawalan.

Siyaka Kasogye benefuntiscerla ye, a meena o baara in na. Ale y'a jira ko folo musow de tun be girin benefunti kan, nka sisani cew donna a la, olu ko fura don. Dirisa Jara fana b'a scere. Ale ko k'a sugu ka di bawo a te gala, a ma ka di. Lakolikaramogomuso do fana y'a jira k'ale b'a matarafa kosebe, bawo a b'a ka musoya sementiya. Muso were ye benefunti majamu; a b'a ke ji walima dute la, wa a b'a ke a ce fana ka minsenw na hal n'o y'a soro o t'a kalama walasa ka daamu soro.

Fatumata T
Mahamadu Konta

Mangoro tijé dimogow keleli feerew

Tijeni kumbenni feerew

Jakulu 1 : Sayijirin dilanto ka ka siyeliji ye

Mangoro tangacogo numan dimogow mantooro ma, o ye ka dimogow bali k'i ka mangorodenw sogo ka fanw da u kono. O la mangoroden fen o fen binnem be duguma, i b'a bee ce k'u silatunun (ja). Mangoroden tijenew silatununni ye feere numanba ye dimogoko la. I be se k'o mangorow di baganw ma, minnu be mangoro dun : i n'a fo sisew, tonkonow ani lew. Walima i be dingé senii, min duanya be se cm20 noggona ma, k'u k'o kono k'u datugu. I be se ka mangoroden tijenew ce ka ke kesuba kono (ja), ka soro ka jan da kenenadimogow ne. Jan dali ye dimogow kelecogo numan do fana ye (ja). Nka jan te se ka dimog suguya were mine scratitisi orozza ani scratitisi kapitata ko; n'o ye dimog suguya do cemanw n'a musomanw ye. Bakitorosera mine man di o jan suguya la. N'i b'o jan suguya da, taari kelen jan hake be se 80 ma. U b'u dulon jiribolow la, k'u ni dugu ce ke mogo kundama hake ye (misali la jiri woco o woco, i be jan kelen dulon o la). Janw dawaati numan dc ka kan ka ke desanburukalo ye, o b'a soro funteni te, sanji te ka na. Jan kelen o kelen, a meenni jumanya la, o dan ye kalo 3 ye. O be ben mangoroko kanpani kuntaala ma. Jan fana be se ka ke fen jilama do ye, min ka di dimogow ye. N'u y'u da a la, u be noco yen « lemurubaji b'o la ». Ni dimogosu cayara jan na, i b'a konoßen bon ka kura dilan ka k'a la.

Ni mangoroko kanpani banna, a numan ye ka jan ninnu bo yen. Sigida namanw be taa bon yero min na, u be se ka taa ke yen. Jiri suguya were minnu ka di dimogow ye, i be se k'olu turu i ka mangoroforo lamini na. O ye mangoro tijé dimogow keleli feere do ye.

Kolosili : Walasa i ka mangoro tijé dimogow keleli feere ka makoba ne i bolo, o k'a soro i lamini mangorotigi bee b'a ke. Fo bee k'a ka mangoroforo mangoroden binnew tomo k'u silatunun, i n'a fo i b'a ke cogo min na. O la a numan ye mangorotigw ka to ka lajew ke, ka hakilila falen-falenw ke. O lajew senfe, u be

minnu be dogo la, a b'o bee faga, walima k'u gen ka bo mangoro sunw na. Nka fenjenama minnu te mangoro tijé, n'i t'a fe k'olu faga i ka siyeli fe, i be se ka siyeli ke ni furaji suguya were ye, min te i bolota in ye. O. siyelisura were be se ka ke jiridenw walima furabulu dow ji ye. Mangorow siyeli ni sayijirinin kise walima a furabulu ji ye Sayijirinin ji keli siyelikelan ye, o ka fisa senesew lakananiko la. O furakeliji in dilancogoya ka ca.

Sayijirinin kise Fiyeliji dilanni ni sayijirinin kise ye, o be fenjenama caman gen ka bo mangoroforo kono ; i n'a fo dimogow, ntaw, kotew, fenjenamadenw, ntumuwe ani dowerew. A te fenjenamaw faga, a b'u bali k'i ka jiriw furabuluw dun, walima k'i ka jiridenw sogo ka fanw da u kono. Tuma dow la furakeli kofe, i b'a kolosi, ko dunda b'i ka jiriw furakuluw la ; nka

Jakulu 2: Fiyeli keto ni sayijirinin ji ye

N'i y'a kecogo matarafa a nema, a nafa ka bon: Jatemine na, ni dimogosu cayara jan min na, i b'o konoßen bon ka kura laben. O waloya in ka kan ka ke tile wolowula o tile wolowula. Nka i b'i hakili to a la, a ka kan ka lakuraya fana, ni sanji nana a kan k'a soro a ma dogokun dafa, min milimetere hake b'a ta 10 na ka se 15 ma. O furakelicogo in nafa ka dogo doonin mangorow kan. A numan ye k'a ke ka jiriw siye ni ponpe ye. A litiri 4 fo 10 be ke ka mangoroforo taari 1 siye. A be siye mangorobuluw meterekene (m²) kelen o kelen kan. N'i tilala mangorosun fan min siyeli la, i be yelema a fan were fe. I b'i jalaja furaji ka furabuluw soro ka ne. A numan ye furaji kana jiridenw soro. Nin furakelicogo ka kan ka ke sanni ka mangorow se. O b'a to i ka mangorodenw kana posoni. Mangorow siyeli ni posoninji ye

Posonin suguya minnu be wele tiyakulopiridi ani delitametirini, olu be se ka ke ka mangorow siye. Nka o siyeli in ka ke tile 15 ka kon mangorow seli ne. O b'a to mangorow kana se ka posoni kasa to to u la. Mangoroforo siyeli nin cogoya in na, tijenifsen minnu be kene kan ani tijenifsen

robuluw walima falenssen werew kan. I be se k'a ke siyeliponpc fana kono, walima sonnikelan min be wele arozuwari. N'i tilala siyeliji dilanni na doron, a numan ye i ka sin k'a siye, a kana bila ka waati jan kono tuguni. Sabula hali n'a dilannen ye tile kelen teme i bolo, a nafa be dogoya ; a te fenjenamaw faga, walima k'u gen i sako la tuguni. Sayijirinin furabulu kecogo siyeliji ye

Fiyeliji dilannen ni sayijirinin furabulu ye, o be tijenifsen gen. Fura min don, a dilanni ka nogo kosebe. A kecogo file : 1- i be sayijirinin furabulu kg1 tobi ji litiri 5 la, fo k'a furabuluw jo ; n'o ye k'u binkeneya ban u la. 2- i b'a bila ka si. 3- ni dugu jera, i b'a sensen ni fini fegenman do ye.

O b'a namajama bee bo a la; Sabula a bena ke siyeliponpc kono) 4- i be furabulutusu kene do kari i n'a fo furannan, k'o su ji in na ka scri-scri nakolafenw, mangorobuluw walima falenssen werew kan. I be se k'a ke siyeliponpc fana kono, walima sonnikelan min be wele arozuwari. Ni dogo soro ka gelen, o la n'i t'a fe ka fura tobi ni dogo ye, i be se ka ji suma doron ta. Nka i be furabuluw cengo, walima k'u susu ka k'o la. Kolosili: Fiyeliji dilannen ni sayijirinin kise ye, (dilancogo 1 laje), o ka ni kosebe fenjenamaw keleli la ka teme siyeliji dilannen kan ni sayijirinin furabulu ye. Fiyeliji dilanni ni sayijirinin furabulu ye, o be se ka ke san waati bee la ; sabula furabulu te ban o jiri ninnu na. Sayijirinin be den sije kelen san kono. Wa a dilanni n'a furabulu ye, o te waati jan ta.

A ka teli. Ni mogo min timinan ka di, o be se ka sayijirinin kisew tomo a sorowaati la k'u lamara ; waati min mana i diya i b'i ka siyeliji dilan.

Dokala Yusufu Jara

Ja 1 : Mangoro dimogo damaw keli kesu kono

Ja 2 : Mangoro dimogo damaw keli dinge kono Ja 3 : Mangoro siyeli ni ponpe ye

Eziputi 2019 Kani bonni kera : Mali be kulu E kono

An b'aw ladonniya, ko Kani 2019 min ka kan ka ke Eziputi jamaa kan k'a damine zuwenkalo tile 21 na ka se zulyckalo tile 19 ma, a bonni kera jumadon awirilikalo tile 12 san 2019 Gize, Eziputi jamana na, ka ntolatankuluw sigi. Nin b'na k'a sijne fôlo ye jamana 24 ntolatannaw ka jogon soro Kani na. Jamana 24 ka jogon soro Ero la n'o ye Eropu gun kupu ye, o daminena Faransi san 2016.

Eziputi fana sijne 7nan ye nin ye ka Kani laben. Ntolatankulu 6 sigira. Jamana 4 b'a klenna kono. Kuluntolatanw na, jamana 2 fôlo minnu mana scbaayaw soro, jamana 4 juman ninnu be da olu kan joyoro sabananw na, u be fara u kan ka ntolatan tako filanan ke. N'o ye wicemudefinali ye. Madagasikari ni Moritani b'u sijne fôlo la Kani kene kan. Ginc Bisawo sijne filanan b'na ke nin ye. Gabon, Togo ani Burukina Faso, olu ma se ka se soro ka ye Kani 2019 kene kan.

Kani bonni kene kan Gize, Eziputi folikelaw ye jamaa sebekoro nisondiya n'u ka jenajefenw ye. Jamana 4 ntolatanna korew dc sugandira ka bonni in ke. Musafa Haji ka bô Maroku, Elihaji Jufu ka bô Senegali, Hamedy Hasani ka bô Eziputi, Yaya Ture ka bô Kônawari. Tinizi, Mali, Moritani ani Angola be kulu E kono. Mali ni Tinizi dclila ka jogon soro Kani ntolatanw na san 1994 Tinizi. Mali y'a gosi 2 ni 0 ntolatan daminedon ntolatan fôlo yere la. Nin Kani in na, Mali degelikaramogo koro Alen Ziresi dc be Tinizi ntolatannaw kunnan ninan.

Oye Kani in koba do ye. San 2010 Kani damineni ntolatan fana na, Angola tun ye 4 ni 1 ke Mali la. Nka ntolatan to sanga 10 kundala kono, Mali y'o kuruw jibo, ka ntolatan laban 4 ni 4 na. Moritani mn sijne fôlo ye nin ye Kani kene kan, a b'na labenw sabati kosebe ka Mali kono. Kani 2019 ntolatan mume ye ntolatanko 52 ye. Kani tako 32nan don.

Kulu D dc ye siranjekuluba ye. Jamana saba b'u la minnu dclila ka Kani kupu ta. Maroku, Kônawari ani Afrikidisidi ; Namibi y'u ka kulu jamana naaninan ye. Kani 2019 ntolatanw be damine Eziputi faaba ntolatankene kan ni Eziputi ni Zimbawc ye. Mali b'a ka ntolatan fôlo ke ntenenden zuwenkalo tile 24 suseneggé kanje 20 waati la.

A ka ntolatan filanan y'a ni Tinizi ye zuwenkalo tile 28, ntolatan sabanan y'a ni Angola ye zulyckalo tile 2. Mali degelikaramogo ye Mohamed Magasuba ye. Ale y'a

kantigeda jira jamana nemogow la nin ko in sabatili la.

A k'u be kaariya ka wariba min don degelikaramogo dunanw na, u te son k'o jogonna don u balima dugulenw na. Ntolatan dun sabatili sirilen be mogoko, wariko ani baarakeminenko la.

O siratige la, a b'a jini jamana nemogow fe, u ka dabali tige, min b'a to nin sen kofolen ninnu si kelen dese kana u soro. Kani

temen en in kupu be Kameruni bolo.

Ale de tun y'a jini ka Kani 2019 laben ; nka a ma se ka labenw sabati ka ben ni sarati dalen ye. O dc y'a to Kani in labenni minena a la, ka di Eziputi ma.

Ntolatankuluw

Kulu A : Eziputi, Uganda, RD Kongo, Zimbawc
Kulu B : Nizeriya, Lajine, Mada-

gasikari, Burundi
Kulu C : Senegali, Alizeri, Kenya, Tanzani
Kulu D : Maroku, Kônawari, Afrikidisidi, Namibi
Kulu E : Tinizi, Mali, Moritani, Angola
Kulu F : Kameruni, Gana, Benen, Ginc Bisawo.

Dokala Yusufu Jara

Senekelaw ye koori toni miliyon 1 layidu ta ninan kanpani na

Bakari togola kumana Mali cikela bee togla

Koori joyoro ka bon kosebe jamana soro la, o misali ye min ye, mogo miliyon 4 hake be balo koori lahoroma na Mali kono. Jamana soro mume na, koori joyoro ye 15 % ye. Jatemine na koorisene ye sankorotaba soro nin san damado in kono kosebe Mali la. Koori tonni 449.646 soro la san 2012 / 2013 kanpani na, a bora o la, ka na tonni 728.606 la san 2017 / 2018 kanpani na. O siratige la, jamanakuntigi Ibarahimu Bubakari Kcyita ye koori toni miliyon 1 jini senekelaw fe 2019/2020 kanpani na. Mali koorisene na ka jekulu n'a be wele tubabukan na (C-SCPC) o nemogoba ba ye Bakari Togola ye APEKAMU/APCAM fana nemogoba don. U ka laadalatensi kera alamisadon, awirilikalo tile 11, san 2019 CICB la Bamako. U lejekela 1000 hake tun be tonsigi in kene kan, u nana ka bo jamana fan bee, kerenerencya la ton bolosara 7661 kono. Tonsigi in nemogoya tun be minisirijemogó Sumcyilu Bubeyi Mayiga bolo. Semudete/CMDT nemogoba, Baba Berete ani cike minisiri Dögötöro Nango Danbele olu fana tun be kene kan. Tonsigi in kun tun ye, ka san 2019 / 2020 koori kanpani feerew tige, ka san 2018 / 2019 kanpani baaraw fesefese, ka senekelaw ladonniya koori songo kan ninan kanpani kono ani ka angere ni cike mansinw songo fo u ye goferenaman ka deme hukumu kono. A kunba were tun ye ka senekelaw hakilina don jamanakuntigi ka koori toni miliyon 1 soro lajini kan. Cikela nemogoba n'o ye Bakari Togola ye, a y'a jira ko nin y'a sijne fila-

cikemansinw songo b'u no na. O kuntilenna kelen in na semudete nemogoba Baba Berete ye senekelaw ladonniya ko sooni san 2018 - 2019 kanpani koorikolobo be kunce, o baara labanw be sena Kita izini na. A soorla k'a ka cakeda ka deme kuraya senekelaw ma jamanakuntigi ka nin lapini in sabatili la. Minisiri Nango Danbele y'a jini senekelaw fe u ka baara ke ni baara jedonbaaw ka laadili-kanw ye, u kan'a to ka denmisew dama bila foro la baaraw la. Minisirijemogó Sumcyilu Bubeyi Mayiga y'a jira ko ale dalen don a la ko jamanakuntigi ka nin lapini in se b'an ye, wa nin tonsigi in b'o secreya. A y'a jira ko koorisene be joyoroba la Mali kono, o koson olu be wulikajo bee la walasa ka koorikolobo izini ni kooribaye lema izini caman jo jamanan fan bee. A ye senekelaw hakililatige ko goferenaman be to u kerefe walasa ka jamanakuntigi ka lapini sabati ni bilasirali ni senekemew songo jiggini ye.

Mariyamu F Jabate
Siyaka Sogoba

Mali musomanninw ye Maroku musomanninw gosi ntolatan na

Musomanninkunda, Mali ni Maroku ye jogon soro taa ni scgin na. Tanko fôlo min kera Bamako yan, o labanna 3 nil na Mali kanu na. O kuruw donna Salimata Jara fe, Ale kelen ye kuru 2 don. Ayisata Tarawele ye kuru kelen don. Tanko filan na Maroku jamana kan, min kera karidon, awirilikalo tile 7, o kera filanbin ye 2 ni 2. Mali ka kuruw donna Salimata Jara fe sanga 70 nan na. Kuru 2 nan donna Ageyisa Jara fe moonobo kono.

Maroku musomanninw jigi karila bawo olu de fôlo k'u ka kuru don sanga 25 nan na, ka tila ka kuru 2 nan don sanga 84 nan na. U tun hakili b'a la ka 3 nan don waati min, o kera Mali ka kuru 2 nan donn ye k'u jigi kari pepewu. O la, Olenpiki farikoloponaje min b'na ke san 2020 Zapponjamana kan, Mali musomanninw be ka surunya o la doonindon. O nebilantolatanw de be sena nin ye.

Mahamadu Konta

Dje ntolatanko jekuluba (FIFA) ye jamana janaw dantige

Oura alamisadon, awirilikalo tile 4, san 2019. Dje kono, Beliziki jamana ye fôlo ye, ka Faransi da ale kan, ka Berezili ke saban ye, ka Angilejamana ke naaninan ye. Arizantini te jamana tan fôlô kono. Afiriki kono, Senegali be ten kan, ka Tunizi tugu o la, ka Nizeriya ke saban ye. Mali be joyoro tanna na Afiriki kono. Dje kono, a be joyoro 65 nan na.

Mahamadu Konta